

חופש בא לעבודה

בקרוב יתחילו בני הנוער לעבוד בחופש הגדול. מהן הזכויות של נערים ונערות עובדים, ועל מה צריכים המעסיקים להקפיד. מדריך

מאת ליטל דוברוביץקי

מאוד. בעניין הפרסומות, מציינת עו"ד קרן מימון כי יש כללים מיוחדים, ובעניין הדין הזה דורשת העסקת נער בן 15 ומטה היתר מיוחד ממשרד התמ"ת, וחלים כללים מיוחדים לעניין תנאי העסקה ושעות העסקה.

מה הן הדרישות הבסיסיות ממועסיקי בני נוער בחופשה?

עו"ד מימון סנדלר מסבירה כי ככלל, על העסקת נוער חלות הוראות דיני העבודה כמו שהן חלות על העסקת בוגרים, ובשינויים המחויבים. כך, למשל, על מעסיק בני נוער מוטלת החובה לשלם להם שכר שלא יפחת משכר המינימום, תשלום על ימי התלמדות או הכשרה, הוצאות נסיעה, חופשה וכו'. העסקת נוער מוסדרת גם בחוקים פרי-טניים, כמו חוק עבודת הנוער, התשי"ג-1953, והתקנות שהותקנו מכוחו.

תנאי העסקה: ראשית, אין להעביד נער יותר מ-8 שעות עבודה ליום ו-40 שעות עבודה לשבוע. במקומות שבהם עובדים יותר מ-8 שעות ביום אפשר להעביד נער בן 16 ויותר עד 9 שעות עבודה ביום, כל עוד שבוע העבודה לא יעלה על 40 שעות עבודה. עו"ד מימון מדגישה כי הכלל הזה לא יחול על בני נוער עובדים, שבעניינם נקבעו הוראות עם תנאים עדיפים בהסכמים קיבוציים, וכן על עובדים בעלי מגבלות פיזיות, נפשיות או שכליות, המועסקים במפ"עלים מוגנים.

שנית, קיים איסור להעביד נער ביום המנוחה השבועי. ביום שלפני המנוחה וביום שלפני חג שהנער אינו עובד בו

בביקורת שערך משרד התמ"ת התגלה כי מפעילת בית מלון באילת העסיקה בני נוער בחודשים יולי-אוגוסט יותר מ-8 שעות ביום וכן ביום המנוחה השבועי. מפעילת המלון נקנסה ב-25 אלף שקל, ומנהל הכספים שילם קנס של 7,500 שקל. הנאשמים חויבו לחתום על התחייבות להימנע מביצוע העבירות 3 שנים, אחרת ישלמו קנס מרבי של כ-90 אלף שקל.

או חופשת הקיץ בפתח, ובקרוב יחלו אלפי נערים ונערות לעבודה הצעירים יותר ילכו לקייטנות העונתיות. "ממון" גיבש מודיק לנוער העובד ולהורים השולחים את ילדיהם לקייטנות בקיץ, כסיוע עו"ד קרן מימון-סנדלר, מנהלת מחלקת דיני עבודה במשרד. י. זלצמן, גילת, קנולה, גראוס, סלמון ושות', עו"ד עמיקם חרל"פ ממשרד עמיקם חר"פ ל"פ ושות', ועו"ד רם אפרתי, המתמחה בדיני עבודה. הפנייה היא כלשון זכר מטעמי נוחות בלבד, ומיועדת לנערים ונערות כאחד.

מאיזה גיל מותר להעסיק נער?

עו"ד אפרתי: "למעט תיאטרון, קו" לנוע, פרסומות וכו', ההעסקה מותרת מגיל 15 בלבד. אבל החוק קבע כלל חריג על פיו מותרת העסקת נערים בני 14 בחופשות רשמיות של מערכת החינוך כמו החופש הגדול, חנוכה, פסח, סוכות וכו'. כלומר, מותר להעסיק קטין בן 15 ומטה רק בחופשות רשמיות של מערכת החינוך או במגבלות מחמירות

איור: גיא חרל"פ

הוצאות נסיעה: צריך להחזיר לבני הנוער את הוצאות הנסיעה מבתיהם אל העבודה ובחזרה. נכון לעכשיו, סכום הנסיעות הוא 23.70 שקל ליום עבודה. המעסיק מחויב להחזיר רק את הסכום המינימלי הדרוש לבני הנוער כדי להגיע לעבודה. עליו לוודא כי יש להם אמצעים לחזור בשלום לביתם.

הודעה לעובד: מטרתו של חוק הודעה לעובד היא להבהיר לעובד את מסגרת העבודה ואת זכויותיו וחובותיו. חובה למסור לכל נער הבא לעבוד טופס שקבוע בתקנות ובו פירוט זהות המעביד והעובד, תאריך תחילת העבודה ותקופת העבודה, עיקרי התפקיד של העובד, פרטי שמו ותפקיד הממונה הישיר, גובה השכר לשעה של העובד, אורך יום העבודה ושבוע העבודה ועוד.

תקופת התלמדות/ניסיון: כל תקופת העסקתו של הנער מחייבת תשלום שכר בעד העבודה, לרבות תקופת התלמדות או ניסיון. יש לשלם שכר על כל שעת עבודה החל מהשעה הראשונה.

קנסות ועונשים: עו"ד קרן מימון מס' בירה כי אין להטיל על בני הנוער העובדים קנסות או עונשים.

אסור להעביד נער יותר מ-7 שעות עבודה; ליהודי, יום המנוחה הוא שבת. בן דת אחרת יכול לבחור בין שיש, שבת וראשון. עו"ד מימון מציינת כי האיסור על העבדת נער ביום המנוחה מוחלט.

שלישית, אין להעסיק נערים שטרם מלאו להם 16 בין 20:00 בערב ל-08:00 בבוקר. אין להעסיק נערים שמלאו להם 16 בין השעות 22:00 בערב ל-06:00 בבוקר. בנסיבות מיוחדות ובהיתן היתר, אפשר להעסיקם עד 23:00.

הפסקות: לאחר 6 שעות עבודה חובה לתת לבני הנוער הפסקה של 45 דקות למנוחה ולסעודה, מהן לפחות חצי שעה רצופה. ההפסקה יכולה להיות על חש"בון בני הנוער. חשוב לסכם מראש עם בני הנוער את עניין ההפסקה כדי למנוע מחלוקת.

רישום שעות עבודה: חובה על מעביד לערוך רישום מדויק של שעות העבודה. מומלץ לעודד גם את בני הנוער לערוך רישום של הימים והשעות שבהם הם עובדים.

מה הן הדרישות הבסיסיות מבני נוער המבקשים להיות מועסקים?

הדרישות האלה אמנם מוטלות על בני הנוער המבקשים לעבוד, אך הן באחריות המעסיק.

בדיקות רפואיות: אישור רפואי מרופא כללי הוא תנאי להעסקת נער. בעבודות מסוימות יש לקבל אישור מיוחד של רופא תעסוקתי.

פנקס עבודה: את הפנקס בני הנוער צריכים להוציא בלשכות התעסוקה. עליהם להצטייד בתעודת זהות, אישור מרופא המשפחה ושתי תמונות. על המעסיק לדרוש מהנער לראות את פנקס העבודה בטרם העסקתו.

מהו שכר המינימום לבני נוער?

גם אם בני הנוער מוכנים לעבוד תמורת שכר נמוך יותר, זהו הסכום המינימלי שחובה על המעסיק לשלם לנער העובד משרה מלאה (עד 40 שעות שבועיות ולא יותר מ-173 שעות בחודש). שכר המינימום לעובד במשרה חלקית יחושב יחסית לחלקיות המשרה (ראו טבלה).

באילו עבודות אסור להעסיק ילדים ונערים?

עו"ד רם אפרתי: "עבודות פיזיות קשות, עבודות הקשורות בכימיקלים, חומרים דליקים, עבודות עם סיכון, עבודות במקומות תת-קרקעיים ועבודות במקומות בעלי תנאי אקלים קיצוניים".

השכר המינימלי לבני נוער עובדים*

גיל	אחוז משכר מינימום	לחודש (עד 40 שעות שבועיות)	לשעה
עד 16	70%	2,723.18 שקל	15.74 שקל
עד 17	75%	2,917.69 שקל	16.87 שקל
עד 18	83%	3,228.91 שקל	18.66 שקל
חניך	60%	2,334.15 שקל	13.49 שקל

* החל מ-1.4.2011 (חניך - נער שעומד במסגרת לימודי מקצוע)

איך נשמור על הילדים בקייטנות

עמיקם חרל"פ. צריך רישיון עסק

עו"ד עמיקם חרל"פ מסביר כי קייטנה חייבת לקבל רישיון עסק, ול"שם כך להציג אישורים מגורמי בטיחות, תכנון וכו'. הפרה של אחד מתנאי הרישיון היא עילה לתביעה עצמאית אם נגרם נזק בגינה. יש גם חקיקה ספציפית לתחום הקייטנות: חוק הקייטנות, תקנות הקייטנות ותחומים שמפיץ משרד החינוך דורשים ממנהלי הקייטנה לבצע בדיקות ובקורות ולהגיש אישורים בתחומים רבים. המטרה - להקטין את הסיכונים הקיימים במסגרת שבה אמורים לשהות עוללים רבים ושוכנים. משרד החינוך מנפיק לקייטנה אישור קיום קייטנה, המעיד כי כוח האדם בה מפוקח ובעל תעודות כנדרש.

אם מוגש מוזן בקייטנה, יש לקבל אישור ממשרד הבריאות. יש גם לוודא כי בקייטנה עובד אדם המורשה להגיש עזרה ראשונה, וכי יש ציוד הולם. בקייטנה שיש בה יותר מ-100 ילדים דרוש חובש. בקייטנות עם יותר מ-400 ילדים חייבים להיות רופא ואר"ל תאונות.

הנו הבכור בחשבון זשבון נו שגם חלק?

יעני בר-און, משיבים: את חלק לפי דיני יו שאיר צוואה, ושה, תשכ"ה יחולק כך: בת את המטלט לפי המקובל, וכן מחצית ייה תחולק בין

בין הירורים ק שבו מתנהל סמכי פתיחת הבנק "סעיף להסדר את שאחד

מסכימים הצ"ה של פטירת יי הצד הנותר. אבל אין בזה ר לבעלות על פטירת האב שבו מתכולתו נר אפשרי עם גן על הבן מת: שים, אם לימים נבטטה.

שבוע

צצה ביותר וואה?

המתמחה ש: צוואה בפני ת ביותר. צוואה בכתב יד, יכולה ין בהרפסה ובין כל צורך בכתב

שב "צוואה בע" כיל את תאריך וזה, חתימת שני כי המצווה חתם צוואתו. דרישות ואכן מרובר במ יכה במועד שבו שוכנעו שידע